هفته نامه

اتحاد چپ

شماره ۱۷ ۲۴ مهر ۱۳۵۸ بها ۱۵ ریال نشریه هفتگی سازمان اتحاد چپ

ناواخنی ژماره ۱۷

* مەجلیسی خەبیران : خەلافەت لە جیات پاشایەتی .
* وردە بورژوازی و رواژاولید راوی .
* هەرمشە لە گەلی کولنەدەری کورد .
* سنعات و سیاسەتی دەولەت .
* خودموختاری گەلان، پیداویستی ئیرانیکی ئازاد و دیموکراتیکە
* تەنیا بە دەستەوە گرتنی هیزی سیاسی لە لایەن کومەلانی خەلك را دەستە بەری دیموکراسی یە .
* خەلخالی دیسان درو دەکا !
* ئاخری نەن زانی چەند کەس بوون ؟

هەلبژاردەی نووسراوەکانی ژمارە ۱۷ بەکوردی

۱ــ خودموختاری گەلان، پیداویستی ئیرانیکی ئازاد و دیموکراتیکە .
۲ــ هەرمشە لە گەلی کولنەدەری کورد .
۳ــ خەلخالی دیسان درو دەکا !
٤ــ مەجلیسی خەبیران : خەلافەت لە جیات پاشایەتی .

حەوتەنامەی **یەکەتی چەپ**

ژمارە ۱۷ ۲٤ی رەزبەری ۱۳۵۸ / ۱٦ی ئوکتوبری ۱۹۷۹

بلاوکراوەی حەوتووانەی ریکخراوی یەکەتی چەپ

* خوینەری بەریز : ژمارەی پیشووی "یەکەتی چەپ" بە هەلە بە ژمارەی ۱۷ لە قەلەم درابوو ، ژمارەی پیشوو ژمارەی ۱٦ بوو .

خودموختاری گەلان ،پیداویستی ئیرانیکی ئازاد و دیموکراتیکـــــە

لە ژمارەی ١١ی "یەکەتی چەپ" دا لە مەر چلونایەتـــی خوگرتن و دامەزرانی "دەولەتی مودیرنی" رەزا خانی بە گویرەی ئاتاج و حەوجـــی ی ئابووری ــ سیاسی ئیمپریالیزمـــی ئینگلیس دواین . لەو نووسراوی دا شی مان کردەوە کە چـــون گورانی حەوجـــی ی ئابووری ــ سیاسی ئیمپریالیزم دوای پیک هاتنی حکوومەتـــی رەزاخانی ،چ ریپەکـــی بو نەماوە جگـــە لە ئال و گور کردنی پیوەندی ترادیسیونیلی دەولەت لە بەرامبەر هیزەکانی کومەلایەتـــی دا نەبـــی و دەبوو پیوەنـــدی تازە دەگەل هیزەکانی تازەی کومەلایەتـــی و چینە جوراوجورەکانی ئیران دامەزرینـــی .

بە تیگەیشتن لەو پیوەندییە یە کە دەکـــری بزانین بو چـــی سیاسەتی ناوەند خوازی حکوومەتی رەزا خان لەوزەی دانەبوو گـــری ی زەوی ،وەک کاکلـــی سەرەکـــی مە سەلەی میلییەتەکان جـــی بە جـــی بکا و شی بکەینەوە کە بو چی تەنیا دەکار ــ کرانی زەبر و زەنگـــی ئیمپریالیستی دەیتوانـــی پیش بە هەلدان و گەشە کردنی خەباتی میلییەتە زولملیکراوەکان بگری .

توندوتیژتر بوونی ناکوکـــی یەکانی ئیمپریالیستەکان دوای قەیـــرانـــی جیهانـــی ی دەسمایەداری (١٩٢٩) و دەس ــ پیکرانـــی شەری دووەمـــی جیهانی و راکردنی رەزاخان ،هوی هەلومەرجی مەرکەزییەتی سیاسی و بە دوای ئەودا هەلدانی خەباتی میلییەتە زولملیکراوەکانی ئامادە کرد و میلییەتانی تورک و کورد دەرفەتیان هینا تا جاریکـــی دیکە داوا سەرەکیەکانـــی خویان بو شەری زولمـــی میللی و چینایەتـــی رابگەینن وتا رادەی دامەزراندنی حاکیمیەتـــی سیاسی سەربەخوی خویـــان بچن . لەو دەورەیەش دا بیگومان کز بوونـــی سەروکایەتی و تیگەیشتنی نادروستی هیزە سیاسی یەکان و بە تایبەتی حیزبـــی تووده کە مە سەلەی میلییەتە زولملیکراوەکانی بە سیاسەتـــی سوڤیەتەوە گریدا ،زەمینەی پیویست بو سەرکوت کرانی ئەم خەباتـــە لە لایەن ئیمپریالیستەکان و هیزە دەسنیژە ناوخوییەکانی وان وەک ئەحمەدی قەوام ئامادە بوو و ئەو جارەیش خەباتی میلییەتـــە زولملیکراوەکان لە خوین دا نوقم کـــــرا .

پاش کوودەتای ئیمپریالیستی ٢٨ی گەلاویژی ١٣٣٢ (١٩ی ئووتی ١٩٥٣) و بوونـــی ئیران بە کومەلیکی دارشتەی دەسمایە داری گریدراو ،شان بە شانی پەرەسەندنـــی خیرای بورژوازی قورغچـــی بە پشتیوانی دەربار و شـــــا و بەرای تووند و تیـــژ بوونـــی جەرمیانی پەرەگرتنی پیوەندییەکانی دەسمایەداری لە سەر داوا و حەوجـــی ی بازاری جیهانـــی ی ئیمپریالیستـــی ،مە سەلەی زەوی ئەو جارەیش ،نەک بە ریبازی جی بە جـــی کردنی بنچینەیـــی مە سەلەی میلییەتەکانی ئیران دا ،بەلکوو دەبوو بەگویرەی چلونایەتـــی پەرەسەندنی پیوەندییەکانی دەسمایەداری گریدراو را ،بە بەدیلـــی بورژوایـــــی جی بە جی بکـــری . ئیسلاحاتی زەوی ئیمپریالیستی بە ئامانجی گورینی زەوی بە دەسمایە وساز دانی هیزی کاری هەرزانی تەریدە لە لادییانەوە ، هوی جی بە جـــی کردنی گری ی زەوی بە ریگای بورژوایـــی دا ئامادە کرد . ئەگەرچـــی بە شیکی سەرەکـــی ولات ،بە دەکارکرانی پیوانەی هەلەی حەقـــی نەسەق وەبەر پروگرامـــی ٣ پلەیـــی ئیسلاحاتی زەوی کەوت و بە هوی ئەمەوە زوربەی خاوەن مولکـــە کانی خستە پال دەسمایەدارەگریدراوەکان و جەماعەتیکـــی زور لە لادییە بـــی نەسەقەکانی لە خیلی سوپای بیکاران زیاد کـــرد تا هیزی کاری هەرزانی سنعاتی گریدراو دابین بکەن ،بەلام چونکوو دەبوو مە سەلەی زەوی ،لە بەر مەسەلەحەتی سیاسی ، بـــە ریگای بەدیلـــی کـــی جیا لە کومەلانی سەرەکـــی بەرهەم هینەری لادییان واتە جووتیاران و لە لایەن ئیمپریالیزم و داو و دەزگای بیروکراتیکـــی گریدراو بەورا واتـــــە دەولەتـــی ئاریامیهری جـــی بە جـــی بکری ،بویە بو پیش گرتن بە هەموو چەشنە بەرەنگار ــ بوونیکـــــی سیاسی ،بە تایبەتـــی لەو مەلبەندانەی دا کە مەسەلەی میلییەتەکانی هەمیشە تیدا سەرکوت کرا بوو ،دەستیان

له بەریوەبردن و جی بە جـی کردنی ئیسلاحاتی زەوی گیراوە ،بەم پییە خاوەن مولکە گەورەکانی ئەم ناوچانە وەک جاران وەکوو یەگیک لە پال پشتەکانی ریژیمـی گریدراوی شا مانەوە و وەک هیزی هەرە کونە پەرست لە ناوچەی وەک کوردستان ،تورکەمەن ـ سەحـــرا ،خواروویی خوراسان و بەشیک لە خووزستان لەدژی بەرژەوەندی زەحمەتکیشانی میلییەتەکان ریزمیان بەست . بـە پەرە سەندنـــی پیوەندییەکانی دەسمایەداری لە ئیران ،ئیستا لە تەنیشت خاون مولکە گەورەکانی ناوچەیـــی ،دە سمایەدارانی زەوی ،بیروکراتەکان و ئەمیرەکانی ئەرتەشی سەرکوتکەری ئیمپریالیست سازکردووش بە دەست بە سەر زەوی دا گرتن ،یەکەتیکـــی نە پیروزیان لە دژی داواکانی کومەلانی بەشخوراوی میلییەتە زولملیکراوەکان پیک هینا و بو پیچە ل پیچ تر کردنی گریی میلییەتان و هەول بو سەرکوت کردنی وان بە هەموو هیزیکەوە تیومچوون . ئەوەی ئیستا لە کوردستان ،گونبـــەد و تورکەمەن سەحرا و خووزستان لە گوری دایـــە درکینەری ناکوکـــی یەکە لە نیوان ئەم کونەپەرستە یەگگرتووانە و کومەلانی زولملیکراوی میلییەتەکانـی ئەو ناوچانە و پیوەندی بە گریی زەوی وە هـــە یە . بەم پییە ،ئەگەرچـی هینانەگوری مەسەلەی خودموختاری چ بەر لە راپەرینی ریبەندان وچ دوای ئەم لە لایەن ئەم چین و تویژە کونەپەرستانە و دەولەتـــی پشتیوانیان را بە هەلە بەجیاوازیخوازی لە قەلەم دەدری ،بەلام لە راستی دا ،داوای خودموختاری میلییەتەزولملیکراوەکان ،لەکردەوە دا نیشاندەری ئیرادەی میلییەتەکان لە دژی زولمـی چینایەتـــی و میللی خاوەن مولکەکان و دەسمایەدارانبـــی زەوی و بیروکراتەکان و ئەرتەشـــی یە خاوەن زەوییەکانە . هەر وەها دەبـــی ئەوەش بکوتری ،کە لە بەر دەکار کرانی حاکیمیەتـــی دەولەتـــی ناوەندی لە رابردوودا کە هەمیشە بە هوی کردەوەی توند و تیژی نـــە ئابووری (زور و سەرکوت کردن) جـی بەجـــی کراوە ،بو یـــە گشت ئورگانەکانی دەکار کرانی ئەم حاکیمییەتە لە بارستایـــی ناوچەکانیش دا قورغـــی تاک و تەراکـــی دەولەتـــی لاوەیـــی یان خەلکی خومالی سەر بـــە دەولەتـــی ناوەندی بووە . ئیسلاحاتی زەوی ئیمپریالیستی شکە ئامانجـی جی بە جـی کردنی گیرەو کیشەی خربوونەوە و تەمەرکوزی دەسمایەی لە بارستایـــی جیهانی دا لەبەرە خوی رونابوو و لە بەر ئەوەی کـــە وەک جاران پیداویستی بە پاراستنـــی حاکیمییەتی سیاسی مەرکەزی بە مەبەستی بەرهەلست سازکـــردن لە پیش پەرە سەندنی خەباتی سیاسی میلییەتان هەبوو ،ناچـار بوو کە دەست لە شکلـــی بیروکراتیکـــی دەکار کرانـی حاکیمییەتیکـــی ئەوتو وەرنەدا و وەکوو خوی بیهیلیتەوە . و گومـــان لەوە دا نییە کە بـــو جـی بە جـی بوونـــی مەسەلەی میلییەتان ، کومەلانـــی زەحمەتکیشی گەلان حەقـــی ئاشکرا و بـــی ئەم لا و ئەو لایانە کە ئامـــرازی خومالـــی دەکار کرانی حاکیمیەتـــی ئیداری و سیاسی خویان بە گویرەی پرینسیپی شووراکانـی لادیـــی و شاری پیک بینن و لە جـی ی ئامرازەکانی ئیداری و سیاسی حاکیمییەتی مەرکەزی سەرکوتکەری دانین . سەبارەت بەو شتانەی لە سەرەوە باس کران ،ئەو رو ئیمـــە لە ناوەروکـــی مەسەلەی میلییەتان دا ، دوو ناکوکـــی بە دوو ناوەروکـــی جیاوازەوە لە ئاقار خومان دا دەبینین و ئەوان بریتین لە دریژەی ناکوکـــی یەکانی بەر لە دەسمایەداری و پەرەسەندنی ناکوکـی کانـــی دە سمایەداری . لە تەنیشت ئەم دوو چە شنە ناکوکـــی یانەی بە خەسلەتـــی جیاوازەوە ،خورد بوونەوە لەم نوقتـــە یەش پیویستە کە پیوەندییەکانـــی دەسمایەداری گریدراو ،ببر ببر مەجبوور بە توند و تیژتر کردنی پەرەسەندنی نالیک و نەوەک یەکـی ناوچەکانە ،وەک خەسلەتیکـی زاتـی تەکووزی دە سمایەداری ،لە بەر ئەمـــە ، ئەوەی کە لە چوار چیوەی پیوەندی ئەوتو دا بـــە نسیب میلییەتەکان و کومەلانـــی رەنجکیشی ئەوان دەبـــی ،تەنیا نەداری و هەژاری گشتی یە کە لەم پەرەسەندنە نالیکە کەوتوتەوە . لە خورانییە کە میلییەتەکان لە مەیدانـــی راپەرینی دژی ریژیم و خەباتـــی کومەلـــی دا زور بە تونـدی تیوە چوون و بە شداربیان کرد و داواکاری جی بە جـی کردنی ریشەیـــی زولم و هەژاری خویان بوون . بەلام ،لە بەر ئەوەی کە قەیرانی ریژیمـی شا بوخوی

له قۆناغی تەکووزی دەسەپەداری گەورەدا را کەوتبوو ، بەم پێیە بەکردەوە ، بورژوازی نێو قورغچی دە سەلاتدار و وردە بورژوازی تازە پێدا کەوتووی ئێران ، کە بوخۆیان لە هەمان تەکووزی دەسەپەداری گەورەدا بوون ، قەت ناتوانن ریگای چارەسەر کردنی مەسەلەی میلیەتان و لابردنی زولمی میللی و چینایەتی و هەژاری گشتی کۆمەلانی ئێم میلیەتانە بدۆزنەوە . ولە بەر ئەمە ، دەولەتی بازرگان ، ناچارە کە داوای خودموختاری میلیەتان ئالۆز کا و بە کردەوە سەرکوتیان کا . هەر وەها وردە بورژوازی تراديسيونيل يش کە لە ژێر تەوژمی سەر هەلینانی دە سەپەی گەورە دابووە و لە چوار چێوەی ریژیمی شادا ریگایەکی بو نەمابووە جگە لە دەگەل کەوتنی وردەبورژوازی ریزی پرولیتاریا دا نەبی ، لە جەرمیانی راپەرین دا و بە پال پشتی رووحانییەت ، بو پێش گرتن بە مەرگی ببربەری خوی ، داواکاری قورغ کردنی گشت حاکمییەتی سیاسی لە دەست خوی دایە . بەلام ، لە بەر ئەوەی کە هەبوونی ئێم توێژەش بە هەرمانی خاون مولکیتی تایبەتی بەستراوەتەوە ، لە هەلویستیکی کەلەرەقانە را لە دژی داواکانی میلیەتان و جی بە جی کردنی شورشگیرانەی مەسەلەی میللی راوەستاوە . لە بیرمان نەچی لە تەواوی شارەکانی ئێران دا و لەوجییانەش کە مەسەلەی میللی توند و تیژیکی تایبەتی هەیە لە پیوەندییەکانی بەرهەم هینانی کەلوپەلی وردە پا و بەشینەوەی ئەوان دا دە بیندری . لە ناوئێم توێژە دا ، زور سەلەم خور و سوود خوری لادیی دەبینین ، کە سەبارەتبە وەزعی ئابووری خویان و نزیك بوون لە گەورە خاوەن مولکان ی ناوچەیی ، قەت ناتوانن داواکاری جی بەجی کرانی گری‌ی زەوی و لە ئەنجام دا هیچ بە دەستەوە گرتن و دەست وپێشتنی کۆمەلانی زەحمەتکێشی میلیەتەکان لەم ناوچانە دا بن . لە خورا نییە کە بازاری یەکانی سنە وەدووی موفتی زادەی کونەپەرست ، ئەوکورە مەلایە دەکەون و لە کردەوەدا لە دژی کۆمەلانی جووتیاری و ئورگانەکانی شووڕای زەوی و ریکخراوە شورشگیرەکانی کوردستان ئاژاوە دەنینەوە و دوژمنایەتیان دەکەن . و لە خورا نییە کە هەر ئێم وردە بورژوازی یەی بەرچاوتەنگ و لاوەیی لە خووزستان ، دەست لە دەستی سەروکە کونەپەرستەکانی عەشیرەکان دا مەسەلەی میللی گەلی عەرەب دە هیننە رادەی شەری عەرەب و عەجەم و بە و پەری پیکیشی یەوە لە سەرکوت کرانی ئێم گەلە دا چەپڵە ریزان یانە .

بەلام ، رووحانییەتیش ، ئەگەر چی لە فورمی دەزگای رابەری ئیستای وردە بورژوازی تراديسيونيل دا و بەکردەوە لە بەر بەرژەوەندی سەرتویی تویژی‌خوی ، کە تەنیا بە هوی وەگیر کەوتنی داهات بەریگای خوس و زەکاتەوە و بە بەستراوەیی بە وردە بورژوازی و خاوەن مولکەگەورەکان ئیمکانی هەرمانی هەیە ، لە باری سیاسی یەوە ، لە بەر بە دەستەوە بوونی رابەرایەتی و بەمەبەستی پاراستنی قورغچیتیانەی ئێم دە سەلاتە ، مەجبوور بە دژایەتی کردن وسەرکوت کردنی هەموو جوولانەوە یەکی دیموکراتیك وکۆمەلی یە . لە بەر ئەوە رابەرایەتی قورغچی ، بە شیخ عیزەدینی حوسینی دە لی فاسید و لە کردەوە دا بەجنیودان بە یەکیك لە سەروکەکانی دیموکراتی گەلی کورد ، خەباتی دیموکراتیکی کۆمەلانی رەنجکیشی کورد ، کە قورغچیتی سیاسی رابەریەتی یان دە خەتەرخستووە ، دەئالوزینی و پلاری تیدەگری .

ئیستا با بینە سەر هەلویستی پرولیتاریای شورشگیر و کۆمونیستەکان لە مەرگی‌ی میلیەتان . مەسەلەی مافی نەتەوان و گەلان بو دیاری کردنی چارەنوسی خویان ، بە کردەوە داوایەکی بورژوا ـ دیموکراتیکە و وەك میژووی شورشەکانی بورژوازی ئوروپا نیشانی دەدا جی بە جی کردنی بەستوی بورژوازی شورشگیرەوە بوو . بەلام ، پەرسەندنی پیوەندییەکانی دەسەپەداری لە مەیدانی جیهانی دا و بەربلاو بوونی زەمینەی کردەوەی ئیمپریالیزم ، لە ولاتانی گەورا و ، جی بە جی کردنی مەسەلەی گەلانی زولملیکراو بتە نیا و تەنیا خستوتە ئەستوی پرولیتاریای شورشگیر . نەبوونی بورژوازی وەکوو چینیکی شورشگیر لە

به ستینی پیوەندییەکانی دەسمایەداری گریدراو دا ، بە هوی ئەوەی کە ئەم چینە بوخوی دەگەل ئامرازی ئابووری ـ سیاسی تەکووزی ئیمپریالیستی یە و تیگەیشتن لەو نوقتەیە کە سەرخانی سیاسی و فورمی حکوومەتی کومەلگاکانی گریدراو ، جیا لە وپست و مەیلی تاقەکەسی یان گروپی بەرەو دیموکراسی ، هەمیشە دیکتاتوری یە ، بورژاوزی لە داهینان و هینانەگوری هەموو چەشنە بەدیلی کی دیموکراتیک دوور دەکاتەوە ، بەلام سەرهەلینانی دیموکراتیزاسیونی کومەلگاکانی ئوروپاینی ـ هەر وەها ئەوش دە سەپینی کە وەدەست خستنی مافی دیموکراتیک و دامەزران و پنج بەستنی حکوومەتە دیموکراتەکان نەک لەبەر داوای زاتی بورژوازی لە مەر دیموکراسی خوازی بەلکوو لە بەر توند و تیژ بوونی خەباتی چینایەتی و خەباتی دیموکراتیک لەم کومەلگایانەدا لواوە . ئیستا کە لە ئیران بورژوازی گریدراوی نە قورغچی ، سەرەرای دە سەلاتی کافی بە سەر بناغەی ئابووری ولات دا ، نەک ئەو رو بەلکوو قەت لە وزەی دانییە کە خەبات بو دیموکراسی و دیفاع لە داواکانی دیموکراتیکی میلییەتەکانی زولملیکراو دریژە پیبدا ، بەلکوو بەهەموو هیزی خوی یەوە دیفاع لە سەرکوت کردنی گەلان دەکا ، هەر وەها لە بەر ئەوەی کە حاکیمییەتی سیاسی وردە بورژوازی تراديسیونیلیش بە پال دانەوە بە ئیدیئولوژی بەر لە دەسمایەداری یان مەزهب و پیوەندی خوی دەگەل هیزە کونە ـ پەرستەکانی لادیی و شارستانی لەوناوچانەی دا کە بزووتنەوەی میلییەتان پەرەیەکی شورشگیرانەی گرتووە ، لەدژی داوای گەلانی زولملیکراو راوستاوە و داوکاری سەرکوت کردنیانە ، لەم هەل و مەرجە دا جی بەجی کردنی ئەم گری و گولانە و راپەراندنی ئەرکەدیموکراتیکەکان لەستوی کییە و کامە چین ئالای دیموکراسی هەتا سەر بە شەکاوەیی بە دەستەوە دەگری ؟ کومونیستەکان بە پشت ئەستوور بوون بە پرولیتاریا وەکووچینیکی سەرانسەری وبە پاراستنی سنوور کیشانی چینایەتی ئەم چینە لە مەر مەسەلەی دیموکراسی دەبزوونەوە و لە خەباتی دیموکراتیک دا بەشداری دەکەن . لە ئیران دا وەک کومەلەیەکی بە بنیاتی دەسمایەداری گریدراوەوە ، ئاگادار کردن و ریکخستنی چینی کریکار هەر وەک پیشوو ئەرکی سەرەکی کومونیستەکان پیک دینی ، بەلام بەشداری سەربەخوی چینی کریکار لە خەباتی دیموکراتیک دا ، ئیستاش وەکوو رابردوو ئامرازی سەرەکی ئاگادار بوون و ریک کەوتنی پرولیتاریای ئیرانە . ئیمە لەو بروایە داین کە کردنەوە و جی بە جی کردنی مەسەلەی گەلانیش وەک بەشیک لە خەباتی دژی ئیمپریالیستی ، تەنیا و تەنیا لەستوی تاقە چینی دژی ئیمپریالیست واتە چینی کریکاری ئیران و شورشگیرانی کومونیستە . بەشداری پرولیتاریا ودیفاعی پرولیتاریایانە لە داوا و جوولانەوەکانی دیموکراتیکی گەلان و جووتیاران و زەحمەتکیشانی تر ، لە کومەلگاگریدراوەکان دا ، داوایەکنییە لە ریبازی دامەزران و پنج بەستنی دیموکراسی بورژوایی دا ، چونکوو بی هەلوەشاندنی شورشگیرانەی پیوەندییەکانی دەسمایەداری و پەرەپیدانی دیموکراسی پرولیتیری ، جووتیارانی بەندکراو ، گەلانی زولملیکراو و زەحمەتکیشانی شاری لەبی ئاگایی وردە بورژوازی دادەڕین . کە وابوو دیفاعی سەربەخوی پرولیتاریا لەداوا دیموکراتیکەکان و بوچوونی وریایانەی کومونیستەکان لە مەر خەباتی دیموکراتیکە کە ریک کەوتن و ئورگانیزە بوونی چینایەتی پرولیتاریا لەجەرەیانی خەبات دا و ئاگایی ئەم چینە بەرامبەر بە کونەپەرستی و هاوپەیمانە راستە قینەکانی چینی کریکار دەلوینی و قایمی دەکا .

* ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... *

هەرەشەلەگەلی کولنەدەری کورد

ئەوانەی کە پییان وابوو بە راگەیاندنی فەرمانی چوونی هەموو سەزبازخانەکانی گشت ولات و گشت پاسداران بو کوردستان مەسەلەی کوردستان جی بە جی دەکەن ، بیرەکەیان بە قەت فەرمانەکەیان گەوجانە بوو . ئەرتەشی دەست پەروەردەی تەکووزی شاهەنشاهی و پاسدارانی سیاسەتی سەرکوت و ئیختیناقی ویلایەتە فەقیهەکان و رووحانی سالارەکان پەلاماریان

بردە سەرکوردستان ،بـی ئەوەی بتوانن چوك بە گەلـی کوانەدەری کورد دادەن . خوراگری قارەمانانەی پیشمەرگەی کورد و خوراگری جـی ی شانازی ژنان ،لاوان و تەنانەت منداڵانـی کوردستان لە بەرامبەر ئەم هیرشە دا ، زەنگـی شکانـی سیاسەتـی سەرکوت وخەفەقانی رووحانی یە سالارەکانی هەر لەروژەکانی دەسپێکـی ئەم پەلامارەوە وەدەنگ خست . دیسان کونەپەرستی رووحانی سالار و ویلایەتـی فەقیهـی لە خوی ناگەری و دەرس وەرناگری . قسەکەری " دادگای شورشی ئیسلامی کوردستان" رادەگەینـی کە " بیتوو دژی شورشـەکان هیمنـی بشیوینن ،داوا لە ئایەتوڵای خەڵخاڵی دەکری کە سەفەر بکا بو سنـە " (ئیتیلاعات ١٧ی رەزبەری ٥٨) . ئەم ئاغایانە لەبیر خویان دە بەنەوە کە خەڵخاڵی جەلادیەك لـەو کەسانەیە کە وجوودی وی لە کوردستان نەفرەت و بیزاری گەلـی کورد زیاتر و زیاتر دەکا . لە بیرخویان دەبەنەوە کە ئـەم جەلادی دیوانەی دیوانە لە بری هەر پیشمەرگەیەکـی کە شەهیدی دەکا بە دەیان پیشمەرگە لەویزەی خەباتکارانـی کوردستان زیاد دەکا . بەڵام ئەم هەرەشە یە کافـی نییە . سەیر ئەوەیە کە هەر لە هەمان ژمارەی رۆژنامەی ئیتیلاعـات دا راگەیاندنی لەشکری ٦٤ی ئازەربایجانی رۆژاوا چاپ دەکری ،کە ناوەرۆکـی راستە قینە ی ئەرتەشی سەرکوتکەر زیاتر دەدرکینـی . لەم راگەیاندنە دا هاتووە :" ئەرتەش بە هەموو خەڵکـی لادیکانی ناوچەی ئازەربایجانی رۆژاوا بە تووندی رادەگەینی بیتوو ئەفرادی دژی شورش و شەرخواز وەدە سنیزەکانی حیزبـی قەدەغەکراوی دیموکرات پەنا بدەن و یان بە هەر شیوەیەك هاوکاری دەگەڵ وان بکەن و یان لە حاست وان بـی تەفاوەت بن و یان شەر خواز و خیلافکارەکان لە نیزیك لادیی ئەوان لە جادە کان وریپێلگەکان بەر هەڵست ساز کەن و ریگا بگرن و بارمتان بگیرنەوە ..... دەگەڵ خەڵکـی ئەم دییانەش وەکوو ئەفرادی حیزبی قەدەغەکراوی دیموکرات ودژی شورشان دەبزوینەوە ." بە راستی هەرەشەیەك لەمە تووندتر بە میشکـی کەس دا رانادەبـرد . ئەم هەرە شەیە واتە بەریوە بردنـی سیاسەتی رەوی سووتاو بە دەستی ئەرتەشیك کە بیجگە لە سەرکوت کردنی زەحمەتکیشان مەبەستیکی تری نییـە . ئەم هەرەشەیە واتە کـە هەرکەس جاسووسـی بو ئەرتەشی سەرکوتکەر نەکا سزای مەرگـە . ئەم هەرەشەیە واتە لە هەرشوینیك کـە شەریك قەوما خەڵکـی لادیکانـی ئەم ناوچەیە دەکەونە بەر سیرەی توپ و تانکـی ئەرتەشی یەکان . بەڵام ئەم هەرە شە یـە لە عەینی حاڵ دا راگەیاندنـی سوخت بوونی سیاسی سەرکوت کردنە . پیلیانـی ئاشکرا لەم راستە قینەیە کە رووحانی سالارەکان و ویلایەتە فەقیهـ یکان و گشت ئامرازەکانی سەرکوتکەریان نەك دەگەڵ دە ستەیەکـی " خیلافکار " و " دژی شورش " بەڵکوو دەگەڵ گەلی کورد رووبەڕوون . لەژن و پیاو و پیـر و لاو . ئەم ئەرتەشی یانەی دە ست پەروەردەی راویژکەرە ئەمریکاییەکان و بەناو پسپورانـی شەری دژی پارتیزانی بە هەمان ئوسلووب وئامرازەوە هەوڵـی سەرکوت کردنی گەلی کورد دەدەن کە ئامریکاییەکان لە وییەتنام بـە کاریان هیناو گەلاڵەی بەیاننامەکانیشیان جیاوازیکـی ئەوتوی نییە . و بەراستی دەرسی خویان باش فیر بوون ،بەڵام بە هیچـی ، هەر وەکـی کە ئامریکاییەکان لە وییەتنام شکان ئەم شاگردانەشیان لە کوردستان تیك دە شکین .

واقعییەت ئەمەیە کە رووحانـی سالارەکان و دەوڵەتـی بەردەستیان جگە لە سەرکوت کردنی عەسکەری هیچ مەنتیقیکی دی نازانن و راست هەر ئەم مەنتیقانەیە کە ناوەرۆکیان دەدرکینـی . ئەگەر مستەفای چەمران ،دەڵـی کە " ئیمە لەو بیر وباوەرە دا ین نابـی چارەسەرکـردنـی سیاسی و ئاوەدان کردنەوە لە بیر بکری " (ئیتیلاعات ١٨ی رەزبەری ٥٨) ،و ئەگەر داریووشی فرووهەر دەچیتە کوردستان تا دەگەڵ " موفسیدەکانی سەر هەردی " وت و ویژ بکا ،وو .... شتیك نییە جگە لە شوینەونکە و کز کردنی جەبهەی گەل نەبـی . تەکووزیك کە لەسەر بناوانی دیکتاتوری و دامەزراندنی ئیختیناق دامەزراوە مەگەر کزو بـی هیز بـی دەنا بە هیچ جور مل بو خودموختاری کوردستان رانا کیشی ،چونکوو خودموختاری گەلـی کورد پیویستی بە تەکووزیکی دیموکراتیکە و ئەمە لە چوار چیوەی تەکووزیکـی دیکتاتوری دا مەیسەر نییە و نە مومکینە . دەبـی ئەم تەکووزە و سیستیمـی حکوومەتیەکەی کز بکری و تیك بشکیندری تا

داوای بەحەقی زەحمەتکیشان ،کە داوای گەلی کوردیش لە جوملەی ئەوانە بیتە دی . راگەیاندنی ویستی دەولەتیەکان بو قەبوولکردنی وت وویژ بو خوی نیشانەی کز بوون و بی هیزی وانە . کز بوونیان لەکوردستان لە بەر خوراگری یەك پارچە و گشتی گەلی کورد . لیرە دا مەبەستمان کەلك وەرگرتن لەم کزبوونە نییە . بەلکوو قسە لەسەر وەمیەکە دە بی وشیار بین . ئەوانە نەك لە بەر رەزا و بە پیخوشبوونی خویان بەلکوو لە بەر ناچاری ئامادە بوون بو وت و ویژ و لە هەر لەحزەو دەمیك دا کەهەل و مەرجی دامەزراندنەوەی دیکتاتوری خویناویان ئامادە بی ، جگە لەوە هیچ ناکەن . ئەوەی کە لە هەل و مەرجی کز بوون دا بیدەن هەرکە شکی هیزیان بەخویانەوە برد ،دەی ئەستینەوە . ئەمە ناوەرۆکی هیزە کونەپەرستەکانە . ئەوان تا ئیستا وایان کردووە و لەمەو دواوەش هەروا دەکەن .

* ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... * ..... *

خەلخالی دیسان درو دەکا !

" لە بەر تەقەی ئار. پی . جی . حەوت چەند ماشین ئاوریان تیبەر بوو و لە بەر ئەمە حەوت کەس لە پاسدارەکان کە لە بن گەروکەکان دا سەنگەریان دابەستبوو لە ئاور دا سووتان "

(ئیتیلاعات ١٨ ی رەزبەری ٥٨ لاپەرەی ٢)

"سادقی خەلخالی وبرای باس کردنی چلونایەتی کووژرانی پاسداران لە ریگای سەردەشت ـ بانە کوتی :دوای کووژرانی ئەمانە جەستەی وانیان بە شیومیەکی دل تاوین سووتاند ."

(ئیتیلاعات هەمان ژمارە ـ هەمان لاپەرە)

* ——————————————————————— *

مەجلیسی خەبیران : خەلافەت لە جیات پاشایەتی

ئیستا نیزیك دوومانك لە پیك هاتنی مەجلیسی خەبیران رادەبری و تاڤەو رو ئووسوولیکی زور لە لایەن بالی هەرە راستی رووحانی سالاریوە لە لایەن ئەم " مزگەوت " ە را پەسند کراوە . ویلایەتە فەقیهییەکان ،لە هەوەلەوە ،بە دوای سەقام پیدانی وەزعی لەرزوکی رووحانییەت ،کە لە باری کومەلایەتیەوە لە پەرەسەندنی دەسمایەداری لە ئیران دا رەنگ دەداتەوە ، بەناچار دەستیان کرد بە تەنینەوەی شەپولی قورغچیتی و دوور خستنەوەی کومەلانی خەلك ،لە ژیانی سیاسی دوای شورش . هیشتا هاواری ئازادیخوازی و سەربەخویی ویستنی زەحمەتکیشانی لە خوین داگەوزاو ،لە هەوای دیکتاتوری دەرپەرینداوی ئیران دا دەنگی دەداوە ،کە فەرماندەهی قوم فەرمانی ریفراندومی راگەیاندو لە فەتوای پەیتا پەیتادا ،داوای لەخەلك کرد تا دەنگ بدەن بە کوماری ئیسلامی و بە رواڵەت هاواری ئازادیخوازی و سەربەخویی خوازی خنکاند . تەوجیهی رابەرایەتی هەمیشە ئەوە بوو کە "ئیسلام "خوی لە خوی دا ئازادی و سەربەخویی تیدایە و هینانەگوری ئەم واژانە بەکردەوە سووکایەتی کردن بە ئیسلامە . و ئەمە لە هەل و مەرجیك دابوو کە کومەلانی خەلك ئەرتەشی شاکردمیان تووشی هەلوەشان و لەرزە لەرز کردبوو ،بەلام رووحانییەت بە پیك هینانی سوپای پاسداران و کومیتەکان ئامرازی سەرکوت کەری تویژی خوی پیکەوەدەنا . لەگەل ئەوەش دا داوای کومەلان بو دامەزران و پنج بەستنی دیموکراسی ئەوەندە لە زیدە بوو کە "کوماری ئیسلامی "بە تەنی پیی نەدەکرا ولامی ئەم داوایانە بداتەوە ،دیسان رابەری مەجبوور بە سەر وەدەرهینانی جەماعەتی "حیزبولا "بوو وئەم جارە بە هینانەگوری ناوی روژاوا ،چاکی کوشتنی دیموکراسی لی بە لا

دا کرد . گویا ئەوەی‌کە ئەمرو لە روژاوا بە قیمەتـــی خەباتی شیلگیری کومەلان و کریکارانی شورشگیر وەکوو ئورگانەکانـــی ئابووری ــ سیاسی دیفاع لە بەرژەوەندی ئەم تویژانە وەدەست هاتووە ،سەرتاپا لەری لادانە ،بەلام ئیسلامی "جەزیرەتولعەرەب" کە رووی بییەزەی خوی لەدیکتاتوری خەلیفەکان داچ شیعە وچ سونی نیشان داوە ،مزگینیدەری ئازادی یە ! و ئەو هەمووە فەتوایەی ئازادیخوازی ئیسلام راست لە سەروبەندیك دا بوو کە گرووپەکانی شیوە فاشیست پەلاماری خوپیشاندانی دیموکراتیکی خەلکیان‌دەدا ، روژنامەکانیان دەسووتاند و هیرشیان‌دەکردە بنکەی ریکخراوە سیاسی یەکان و بەگشتی گشت ئەم ئامرازانەی کە پیشاویری "خەلافەتی" جی نشینی "پادشای" راکردووبان دەداوە دەوکەتە بەر پەلاماریان و مەندیل بە سەریکی وەك "رەفسەنجانی" لە کن رابەری دەمیژاند کە ئەگەر ئیرادە بکەین خەلك ئیوە "واتە هیزە دیموکرات‌و شورشگیرەکان" دەکووژن . لە هەوایەکـی وەهادا ،کوودەتای رووحانی یە سالارەکان بە دەنگدان و خرکردنەوەی دواکەوتووترین و نائاگاترین عەناسوران قەوماو مەجلیسی خەبیران لە هولی تاغووتی سـەنادا کراوە . لە دە سپیکەوە بالی کونەپەرستی دە سەلاتدار هەموو فیل و دولابیکـی دەکار کرد و لە خورا نەبووکە ئایەتولای تالەقانی لـە گەل ئەوەش‌کە لە هەموان زیاتر دەنگی هینابو وە لە سەروکایەتی مەجلیس وەلانندرا و حیزبی کوماری ئیسلامی بە شیوەی "ئیرانی نەوینی" هووەیدا ،مونتەزیری و بە هەشتی لە سەرتەختی سەروکایەتی دانیشاند . ئەم مەجلیسە کە لەسەر کاولی دیموکراسی و لە هەوایەکی خنکینەر دافورمی گرت ،بی گومان دەبوو گشت ئیدیئالەکانی کومەلان وزەحمەتکیشان بو بەیانیکـی روون لەناو نەهیلی .ئەوە هەوەل جارنییـە و ئاخر جاریش‌نییە ،کە کومەلان ،ئەم گوردانانەی سەرەکی خەبات و راپەرین بە نووکـی خەنجەری بورژوازی و وردە بورژوازی کەلە پشتیان دەکوتی دەزانن و دیسان ئەوە هەوەل جار نییە کە تیندینسی فاشیستی لە بەرگی ئیدیئولوژی رەنگاورەنگی وردە بورژوازی دا دەستدەـ کەن بە هەلفریواندن وبـی خەبەر راگرتنی کومەلان . مەجلیس‌نشینە "مزگەوتـــی یەکان" یا مزگە وتـی یەکانی "مەجلیس‌نشین" ئەورو لە ژیر تەوژمی شکینەری‌کومەلان دا لە مەر وەدی‌هاتنی دیموکراسی ناچار بوون وهەن تا ئەسلەکانی بەناو قانوونی زنجیری یەخسیـری زەحمەتکیشان و گەلانی ئیران بهوننەوە . ئەوان کە لە ئاسوی داهاتوو دا دیمەنی رەشی دەمەونخوون بوونەوەی خویان دە بین بە ناچار خویان لە رابردوو دا دە شونەوە و خەوی زیندان و بیدەنگی بو پیکهینەرانی داهاتوو دەبینن . بەلام هەر زیندانیك زیندانەـ وانیکی پـی دەوی وچ زیندانەوانیك باشتر لە "فەقیە" وچ زیندانیك بەجـی تر لە "ویلایەتی فەقیە" . ئەم پاشماوانەی چاخی‌عەنتیك ،لە زەمانی شورشەکانی پرولیتاریایـی دا و لە زەمانی هەلبرانی زنجیری‌عەبدایەتی دەسمایەدا ،کومەلانی خەلك کە بە تووڕەییەوە لـە ئاکاری ئەم "مزگەوتە" دەروانن بە هیچ ناگرن و لە جەفـــزی بەرتەنگـی خویان دا هاواری "وەی بو ئیسلامیانە" . بی خەبەر لەوەی کە ئەوانەی "پاشایەتیان" گور کرد ،"خیلافەت" یش‌تیك دە تەپینن . کریکارانی شورشگیر ،جووتیارانی چەوساوە و گەلانـی تیکوشەر ،زوربەر لە پیك هاتنی ئەم مەجلیسە لە دژی هەلویستیان دەربری . ئەوانەی کە کەلەوەی "بابی تاجدار"یان بە تووڕەیـی شورشگیرانەوە لەمل دانـی ،تاوانی سەفیر بوون بە داسەپاندنی "وەلـی "ش‌بە خروشانی بەسامی شورشگیرانە ولام دەدەنەوە . شەپولی ئیعتیرازەکانی کریکاری و خەباتکاری گەلانی قارەمانی ئیران سەرقافلەی ولامیکی ئەوتویە . زەحمەتکیشانی ئیران بە خەباتی بەرـ دەوامی خویان دیموکراسی و ئازادی وەدەست دەخەن و لەم ریبازەدا بە سەر گشت کەندو کوسپیك دا سەردەکەون . ئیستامەجلیسـی خەبیران خەلافەتـی لە جـی‌ی پاشایەتی داناوە ،لە بەرئەوەی کە جەوهەری‌ئیستیبدادی هەر دووك تەکووز وەك یەك وایە ،ئەمە ش هەرچارەنووسی ئەوی پیشووی لە بەرە . ئەم ئاغایانەی کە پییان وایە بە قانوونی ئەساسی دەتوانن خەلافەتی خویان بکەنە هەمیشەیـی ، زور لە هەلەدان .

* ..... * ..... * ..... *